

Vänsterpartiet

Budgetförslag 2016-2018

Landstinget Sörmland

Vänsterpartiet tar fortsatt ansvar

Vänsterpartiet arbetar för en offentligt finansierad och demokratiskt styrd vård. Vi vill ha en jämlik och behovsstyrd vård präglad av inflytande för patienter och personal, en vård med hög tillgänglighet och god kvalitet.

Utgångspunkten för Vänsterpartiets budgetförslag 2016-2018 i Landstinget Sörmland är ett sammanhållet län, grundat på social rättvisa och delaktighet. Vi vill bidra till att öka den sociala och ekologiska hållbarheten i länet, där alla har rättvis tillgång till gemensamma resurser.

I vårt budgetförslag lyfter vi de områden vi särskilt vill värna och där vi vill göra satsningar eller där vi har egna förslag. Vi har en del gemensamma beröringspunkter med fyrpartikoalitionen. I avsnittet om ekonomiperspektivet presenterar vi våra konkreta förslag och de överenskommelser vi gjort med fyrpartikoalitionen i denna budgetomgång. Dessa överenskommelser grundar sig i det budgetsamarbete vi ingick efter valet 2014. Vänsterpartiet är i opposition och för vår egen politik. Vi är dock glada att på detta sätt kunna få igenom några av de förslag vi vill få genomförda – för Sörmlänningarnas bästa.

Vi är för en vård fri från vinstuttag och anser att eventuella överskott ska återinvesteras. Vi vill inte se fler privatiseringar. Vår politik ger valmöjlighet för den enskilde och många olika typer av utförare, samtidigt som medlen går dit där de bäst behövs. Krav på löner och villkor i enlighet med kollektivavtal i all offentlig upphandling ska följas, också av underleverantörer.

Avstånden mellan förtroendevalda och de som berörs av besluten måste minska. Det är viktigt att personal, patienter, anhöriga och övriga boende i länet känner förtroende för landstinget som organisation och det arbete som utförs inom olika områden. Oavsett hur ett upptagningsområde ser ut så behöver de som bor där ha vården nära.

En frisk befolkning gynnar inte bara individen, utan även hela samhällets ekonomi, produktivitet och framtidstro. Att arbeta för en god folkhälsa är därför viktigt ur flera perspektiv. Alla som söker vård ska bemötas professionellt och med respekt. Vänsterpartiet arbetar för ett tryggt och hälsosamt län där alla är välkomna samt har rätt till delaktighet och jämlikhet oavsett ursprung, kön, ålder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning, detta är en förutsättning för all vår politik i Landstinget Sörmland. Asylsökande, papperslösa och gömda ska garanteras sjukvård på samma villkor som medborgare i Sörmland.

Förebyggande arbete, satsningar på folkhälsa och sociala investeringar måste prioriteras för att nå målet Sveriges friskaste län 2025. Sociala investeringsfonder är lämpliga att användas för utvecklingsarbete. Vi anser att vård ska planeras utifrån patientens behov och att patienten och eventuell närstående ska vara delaktig i planering av sin vård i så hög grad som möjligt.

Med denna budget fördjupar Vänsterpartiet vår politik gällande klimat och miljöfrågorna. Vi anser att detta är ett absolut nödvändigt steg för den fortsatta utvecklingen i länet. Forskningen pekar med osedvanlig samstämmighet mot att klimatfrågan idag befinner sig i skarpt läge och att det är nu som en omställning måste ske – utan att samtidigt överskrida andra gränser och miljömål. Detta kräver handling

och ansvarstagande. Vänsterpartiet är berett på att ta nya grepp för att lyfta klimatfrågorna.

Våra förslag detta år handlar främst om frågor som berör landstinget internt så som personalresor och måltider. Men vi vill mer och kommer att utveckla detta som en av våra huvudpunkter under mandatperioden.

Vår mest markanta målsättning i detta budgetförslag är betydande för att motverka personalbristen, för en bättre kvalitet på vård och personal. Vänsterpartiet värnar personalen. Vi anser att sex timmars arbetsdag bör införas i delar av verksamheten under mandatperioden. Vi ser hur detta provats på andra ställen i landet med gott resultat gällande personalens välmående, rekrytering, effektivisering, smartare nyttjande av lokaler och personal, minskade sjukskrivningstal med mera. Vänsterpartiet anser att sex timmars arbetsdag är det enda rätta för att vi som landsting ska nyttja våra resurser på bästa möjliga sätt och vara en attraktiv arbetsgivare. Vänsterpartiet vill ha kvalitet för pengarna, kvaliteten är inte till salu.

Styrmodell

Det är av central betydelse i en demokratiskt styrd organisation att politiska beslut ger ett tydligt avtryck i verksamheten. Det ska vara en tydlig rollfördelning mellan politiker, tjänstemän och verksamhet.

Vänsterpartiet följer i detta dokument den styrmodell fyrpartikoalitionen tillämnar, balanserad styrning. Vår ideologi och politik skulle kunna innebära ett annat upplägg gällande landstingets styrmodell. Men vi har valt att följa denna modell på grund av att detta underlättar jämförelse och analys

Den politiska styrningen av landstingets verksamheter behöver förbättras. Vi ser en levande medborgardialog som ett viktigt verktyg för hur vi inom politiken bör utveckla Landstinget Sörmland.

Balanserad styrning

Den styrmodell som Landstinget Sörmland tillämnar är balanserad styrning. Den balanserade styrningen är en strukturerad metod som ger förutsättningar att styra mot och följa upp de landstingsövergripande mål som landstingsfullmäktige fastställt som strategiskt viktiga och därigenom skapa en tydlig styrningslogik som sträcker sig från politik till praktik. För att skapa balans i budgeten och för att kunna bedöma konsekvenserna av de strategiska målen görs en utförligare beskrivning av valda mål utifrån följande fem perspektiv:

- Medborgarperspektivet
- Personalperspektivet
- Process- och förnyelseperspektivet
- Miljöperspektivet
- Ekonomiperspektivet

Medborgarperspektivet är överordnat och strategierna i övriga perspektiv ska understödja måluppfyllelsen i medborgarperspektivet.

Medborgarperspektivet

Förutsättningar

Medborgarperspektivet är det överordnade perspektivet. Det innebär att landstingets verksamheter utgår från medborgarens behov och förutsättningar. Medborgare innefattar bland annat rollen som brukare, patient, besökare, kollektiv-resenär och anhörig. Medborgarperspektivet innefattar även asylsökandes, papperslösas och gömdas möjlighet till vård och barns särskilda rättigheter.

Strategiska mål

Landstinget bidrar till god livskvalitet, jämlik hälsa samt en livskraftig och levande region genom verksamhet som utmärks av god kvalitet, tillgänglighet, öppenhet, respektfullhet och delaktighet i syfte att bli Sveriges friskaste län.

En välfärd att lita på

Grunden för ett jämlikt och solidariskt landsting är en välfärd att lita på. Med detta menar vi en hälso- och sjukvård som finns där för den som behöver den. Det är genom ett kraftfullt förebyggande arbete som vi kan möta behoven inom framtidens sjukvård. Alla ska ha möjlighet att ta del av utbudet av vård och kultur som finns i länet på lika villkor. Folkhälsoarbetet ska bedrivas i nära samarbete med länets kommuner och arbete i utsatta områden ska främjas.

En trygg vård med patienten i fokus

Sörmlänningarna ska känna trygghet i sina kontakter med landstinget. Vem man är, var man bor eller var man kommer ifrån, ska aldrig hindra någon att söka vård inom Landstinget Sörmland. Alla ska bemötas med respekt, god service samt lättillgänglig och relevant information utifrån sina unika behov.

Vänsterpartiet värnar alla människors lika rätt. Vi anser att landstingets arbete med mänskliga rättigheter bör utvecklas, och vi är glada att en översyn av berörda policys pågår. I detta arbete har en grupp blivit åsidosatta, queerpersoner. Queer är ett begrepp som ska lyftas in i landstingets arbete med mänskliga rättigheter. I passande dokument ska queer skrivas in.

Utvecklings- och förbättringsarbete ska ske i nära samarbete med brukar-, patient- och anhörigföreningar. Anhöriga gör varje dag stora insatser för sina närstående. Arbetsmetoder som prioriterar patienternas behov och önskemål behöver ständigt utvecklas, inte minst utifrån den nya patientlagen.

En väl fungerande och allsidig sjukvård är tillgänglig för alla och anpassad efter de lokala förhållandena i länets olika delar. Kvalitet, bemötande och tillgänglighet måste utvecklas och förbättras för att ge trygga möten i vården. Vi vill se ersättningsmodeller som premierar långsiktighet, folkhälsa och som sätter patienten i fokus.

Grunden i framtidens hälso- och sjukvård ska vara ett nätverk runt patienten, vilket kräver en sammanhållen helhet som gör det lätt för patienten att hitta rätt. Vården ska vara lätt att nå och lätt att förstå.

Sjukvård är en riskfylld och komplex verksamhet och patientsäkerheten måste prioriteras. Insatser för att förebygga vårdrelaterade infektioner ska intensifieras. Städning är grunden för vårdhygienens kvalitet och städpersonalen ska vara en del av patientsäkerhetsarbetet och en resurs i arbetet mot vårdrelaterade infektioner.

Fler sörmlänningar kan få ett bättre liv med hjälp av teknisk utveckling. Habilitering ska vara hälsofrämjande och skapa förutsättningar för att personer med funktionsnedsättningar ska kunna vara aktiva, kunna göra sina egna val och kunna vara delaktiga i samhället. Brukare och anhöriga ska vara delaktiga i val av rehabilitering. Handikapporganisationerna ska ses som en resurs med sin breda och djupa kunskap. Hjälpmedel ska vara prisvärda och subventioner likvärdiga utifrån behov.

Vård nära

Vårdcentralerna är ofta ingången till sjukvården. Primärvården har fått ett allt större ansvar för hälso- och sjukvården. Vården ska vara lättillgänglig och ha hög kvalitet. Inom primärvården vårdas hela människan genom hela livet.

Vi önskar en samlokalisering av samhällsservice så som försäkringskassa, familjecentral, socialtjänst, apotek och arbetsförmedling. Detta skulle placera vårdcentralen mitt i byn, något som måste finnas med i samhällsplaneringen.

Att kunna förstå och göra sig förstådd inom vården är en rättighet. Direkt kontakt och någon form av öppen mottagning måste kunna erbjudas på vårdcentralerna. Tolkningstjänst ska anlitas när behov uppstår.

Vänsterpartiet anser att vårdcentralernas verksamhetsområde kan vidgas genom att specialistvård som patienterna ofta är i behov av erbjuds på vårdcentralerna. Tanken är då att specialisterna kommer ut till vårdcentralerna till dessa tillfällen. Ett exempel på detta är specialistfotvård för diabetespatienter och visst stöd till funktionshindrade.

Att intensifiera arbetet med folkhälsa på vårdcentralerna är en satsning på jämlikhet och jämställdhet. Särskilda insatser för att göra vården jämlik är viktiga. Hälsoamtal för vissa åldersgrupper är ett bra exempel på pågående insatser.

Folkhälsoarbete är viktigt för att nå målet att bli Sveriges friskaste län 2025. Vårdcentralen ska kunna vara en första hjälp vid missbruksproblem, både rådgivande och genom andra folkhälsosatsningar. Landstingets arbete med rökavvänjning behöver intensifieras.

Ett alltför stort fokus på besöksstatistik är negativt för utvecklingen av primärvården. Uppdragsersättning och en breddning av vårdcentralernas verksamheter är en fördel för patienterna och för tillgängligheten. Vårdcentralerna bör utveckla tids- och ekonomisparande mottagningsverksamhet så att patienten möts av för åkomman lämplig personal, inte alltid en läkare. Distriktssköterska, sjukgymnast eller samtalsbehandlare kan i många fall vara första instans.

Vänsterpartiet anser att den modell som Landstinget Sörmland är ensamma om i Sverige, med ett besökstak inom primärvården är en god tanke som slagit fel. Det tak som finns är satt för lågt, om detta vittnar verksamheterna. Besökstaket vid vårdcentralerna ska höjas för att bättre möta behoven.

Till primärvården kommer ofta personer med psykisk ohälsa. Därför bör vårdcentralens personal ha grundläggande kompetens inom detta område. Antalet suicid i länet måste minskas, det förebyggande arbetet och stöd till drabbade anhöriga är viktiga prioriteringsområden.

Landstinget möter människor med olika livserfarenheter. Vi behöver arbeta mer med hur vi tar om hand om personer som varit med om olika trauman. Det är angeläget att erbjuda hjälp till personer utsatta för våld i nära relationer samt flyktingar och invandrare med krigsrelaterade traumaupplevelser. Personal som möter denna problematik behöver stöd och utbildning i flyktingtrauma och transkulturell psykiatri av arbetsgivaren. Det är även viktigt att se till att personalen får stöd och handledning.

En tryggad uppväxt

Vänsterpartiet värnar om att alla barn i Sörmland ska ha en trygg uppväxt. Vi är medvetna om att detta är en svår målsättning men anser att landstinget bör vara en instans som gör allt för att trygga barnen.

Barns sjukdomar är ofta svåra att diagnostisera och behöver specialistkompetens. Många barn lever i en utsatt situation och föräldrar ska aldrig behöva överväga vårdinsatser. All barnsjukvård ska vara avgiftsfri och specialister ska finnas tillgängliga kvällstid och helger. Vi vill se en utökad akutberedskap och specialistvård för barn och unga. TBE-vaccin utan besöksavgift ska erbjudas barn och unga i länet.

Barn skall skrivas in i vårdprogrammet för samarbete med kommunerna om rätten till hemsjukvård vid behov. Samarbetet mellan landstinget och elevhälsovården behöver utvecklas för att förbättra vårdkedjan för barn och unga. Vi anser att barnavårdscentralernas journaler ska digitaliseras snarast möjligt.

Vi vill utöka familjecentralernas verksamhet med föräldrastöd för familjer med skolbarn. Vi vill att det ska finnas minst en familjecentral i varje kommun. Fler familjecentraler bör öppnas i Eskilstuna och Nyköping. Familjecentralerna spelar en mycket viktig roll i det förebyggande arbetet och för att skapa en jämlik vård.

Vi ser ett ökat problem med psykisk belastning bland barn och unga, främst hos flickor. Vi vill på olika sätt både förebygga och vid behov behandla de berörda. Självskadebeteenden och suicidtalén ökar. Bemanningen på ungdomsmottagningarna behöver förstärkas för att minska psykisk- och sexuell ohälsa bland unga vuxna. Ungdomsmottagningarna är en viktig första ingång till vården, ett sätt att stärka första linjens psykiatriska vård. Alla upp till 23 år är välkomna på ungdomsmottagningarna, men personalen räcker inte till. Vi ser ett ökat behov av barnmorskor och möjlighet till samtalsterapi.

Vänsterpartiets överenskommelse med fyrpartikoalitionen från 2015 års budget gällande kvällsöppen barnmottagning vid Nyköpings lasarett måste påbörjas under 2016.

Vi vill göra en extra satsning på samtalsterapi för unga. Beroendecentrum Ung i norra länet behöver en motsvarighet i söder. Ett utvecklingsprojekt med särskild abstinensbehandling för unga borde startas. Samarbete med kommunerna för fortsatt vård och uppföljning är angeläget.

Specialistvård

För Vänsterpartiet är utvecklingsarbetet med personcentrerad vård av största vikt att arbeta vidare med. Kontaktsjuksköterskor är viktiga för att tillgodose patienters behov av stöd, information och uppnå en mer jämlik vård. Denna kompetens är viktig inom bland annat cancervård, IBD (mag-tarmsjukdomar) och diabetesvård.

Det saknas mellanvårdsformer som skulle kunna avlasta slutenvården. Vi vill erbjuda olika behandlingsalternativ inom den psykiatriska vården. Samarbete med kommunerna vid öppenvård på beroendecentrum är grundläggande. Slutenvårdsplatser för abstinensbehandling behövs. Vi behöver finna metoder för att behandla nya droger och spelberoende. Hälsoundersökningar och somatisk vård ska vara en del av beroendevården, då följsjukdomar ofta är en av konsekvenserna vid missbruk. Vuxna med neuropsykiatrisk problematik bör kunna ha en gemensam ingång för samlad utredning likt centrumbildningen för barn.

Bristen på barnmorskor är alarmerande i hela Sverige. Landstinget ska på vårt initiativ göra ett försök där barnmorskor i förlossningsvården avlastas genom doulor. En doula är en kvinna som stödjer den havande kvinnan vid förlossning och tiden före och efter. Flerspråkiga doulor som stöd för kvinnor med utländsk bakgrund prioriteras.

Snabb vård är avgörande när en person insjuknar i t.ex. cancer. Vi vill att mammografi ska vara avgiftsfri, men vid ej avbokat besök ska en avgift tas ut.

Vi tycker att det är bra att Landstinget har en positiv inställning till sprututbytesprogram, då både WHO och Socialstyrelsen rekommenderar detta. Det bekymrar oss att kommunernas veto stoppar införandet av sprututbytesprogram i Sörmland.

Tandvård

Vänsterpartiet anser att höga tandvårdskostnader är oacceptabla. Vi betraktar tandvården som en del av hälso- och sjukvården och anser därför att kostnaderna för tandvård på sikt ska ingå i ett gemensamt högkostnadsskydd för vård, mediciner och hjälpmedel.

Vår uppfattning är att reglementet ska ändras så att de även tillämpas för patienter som drabbas av tandskador till följd av en avslutad behandling.

Barn och unga har fri tandvård tills det år de fyller 23 år. Därefter slutar många unga att gå till tandläkaren. Vår målsättning är kostnadsfri tandvård för unga till och med 25 års ålder. Under mandatperioden bör detta införas succesivt.

Stärkande kultur

Sörmland är ett län i förändring och med goda utvecklingsmöjligheter. Vi har ett strategiskt läge, nära till Stockholm, övriga Mälardalen och Östergötland. Vi har landsbygd, större och mindre samhällen och en växande befolkning där många pendlar till och från länet.

Ett rikt kulturliv är en källa för personlig utveckling och hälsa. Folkbildning och utbildning genom kulturverksamhet och folkhögskolor är viktiga verktyg för att åstadkomma samhällsförändring och utveckling av demokratin. Vänsterpartiets initiativ att införa rehabilitering genom kultur på recept ska fortsätta under perioden.

Kultursamarbetet måste öka mellan länets kommuner och landstinget. Vi anser att den regionala kulturplanen enligt samverkansmodellen ska tolka sitt uppdrag så att samarbetet med det fria kulturlivet och kulturföreningar ökar.

Vi strävar efter att kulturen ska komma alla till del i länet. Personer som kanske inte själva kan ta sig till eller på annat sätt inte redan tillhör den aktiva kulturpubliken ska främjas i kulturutbudet så att fler lockas att ta del av det.

Länsbibliotek Sörmland är en viktig institution inom folkbildningsarbetet. Det fungerar som en drivande kraft och samarbetspartner för de kommunala biblioteken.

Sörmlands museum ska aktivt samarbeta med kommunerna om lokala utställningar och andra kulturarrangemang samt driva en aktiv kulturmiljövård. Vänsterpartiet ser positivt på en samlokalisering av läns museer och kommunens kulturverksamheter i Nyköpings hamn. Vi är glada för att bygget genomförs med stor miljöhänsyn. Besök på museer ska vara avgiftsfria.

Vänsterpartiets målsättning är att garantera ett rikt och varierat utbud av folkbildning i länet. Vi vill behålla nuvarande folkhögskolor, Eskilstuna och Åsa folkhögskola, i landstingets regi. Vänsterpartiet vill se en förändring av landstingsstödet till folkhögskolorna likt den likabehandlingsmodell som tillämpas i Västra Götalandsregionen. Likabehandlingsmodellen innebär att stödet till egna landstingsskolor och rörelseskolor jämföras.

Dammsdalskolan för ungdomar med autismspektrumdiagnos har en värdefull verksamhet med hög kompetens. Vänsterpartiet anser att denna spetskompetens är viktig att behålla i landstingets regi.

Utbildning på Öknaskolan är en viktig resurs och bidrar till att bibehålla en levande landsbygd. Samarbetet med Nynäs skapar ett unikt område för utbildning, rekreation och kultur i länet.

Personalperspektivet

Förutsättningar

Personalperspektivet beskriver vad det innebär för landstinget att vara en bra arbetsgivare och hur personalens resurser ska tillvaratas och utvecklas i syfte att stödja de strategiska målen i medborgarperspektivet.

Strategiska mål

Landstinget är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som deltar aktivt i utvecklingen av verksamheten.

Anställda driver landstinget framåt

Vi har sagt det förut: Personalen är vårdens viktigaste resurs. En frisk personal som trivs med sitt arbete är grunden för att landstinget ska kunna drivas framåt. Sjukskrivningar är kostsamma. Friskvård och andra förebyggande insatser lönar sig i längden. Därför ska vi på olika sätt arbeta för en hälsosam arbetsmiljö för att förbättra det psykiska måendet bland personalen och den utförda vården samt minska sjuknärvarons negativa påverkan på infektionsrisken. Karensdagen för vårdpersonal ska därför succesivt ersättas ekonomiskt av arbetsgivaren med början inom akutvården.

Det är viktigt att personalsammansättningen speglar det mångkulturella samhälle vi har samt ger utrymme för personalen att känna sig välkommen oavsett ursprung, kön, religion, sexuell tillhörighet, rörelsehinder eller ålder.

Vänsterpartiet värnar om personalens välmående. Landstinget dras med höga sjukfrånvarotal och vi anser därför det vara ett bra alternativ att erbjuda personalen stödjande gruppsamtal i förebyggande syfte.

Vi anser att heltid ska vara en rättighet, deltid en möjlig anställningsform. Kostnaden för inhyrd personal är dubbelt så hög som för fast anställda. Ambitionen måste vara att ha så många fast anställda som möjligt. Med fast anställd personal får vi en personalstyrka med en gemensam förståelse, ett flöde där personalen inte behöver lång inställelsetid samt att patienterna oftare möter samma personal vilket många gånger uppskattas.

Vi ser positivt på att anställa vårdbiträden på våra sjukhus. Dessa skulle kunna underlätta arbetet för befintlig personal så att dessa främst ägnar sig åt det de är utbildade för att göra.

För att skapa bättre arbetsvillkor för timanställda, minska övertiden för de fast anställda och skapa en ny väg för rekrytering bör personalpooler inrättas. De bör organiseras utifrån respektive verksamheter för att garantera kompetensen inom poolen.

Alla anställda i offentligt finansierade verksamheter och underleverantörer ska ha villkor motsvarande kollektivavtal samt lagstadgad meddelarfrihet.

Antidiskrimineringsklausuler ska användas vid upphandling så att kontrakt med entreprenörer som diskriminerar kan brytas. Krav på reglerad verksamhetsövergång ska finnas i alla avtal.

Organisation och arbetstider ska utformas så att de anställda inom landstinget kan förena arbetsliv med föräldraskap, pendling och övriga livsmönster i ett modernt samhälle. Arbetstidsmodeller med inflytande från de anställda ska införas.

Gräset är grönast i Sörmland

Personalpolitiken inom landstinget Sörmland behöver en uppfriskning. Nya vägar och omvärldsbevakning krävs för att klara strukturella förändringar som behövs för att säkra en god tillväxt på personalsidan.

Den bästa marknadsföringen för landstinget som arbetsgivare är en nöjd personal. Sjukhusmiljöerna behöver göras mer trivsamma både för personal och besökare. De planerade om- och nybyggnationerna förbättrar arbetsmiljön.

Att Sveriges friskaste län inte bara gäller för invånarna utan även för personalen är en självklarhet. Det arbetsmiljöansvar som Landstinget som arbetsgivare har för att personalens hälsotillstånd ska vara gott på lång sikt ska vara en grundpelare i personalpolitiken.

Fortbildning av personalen fyller många funktioner. Det är viktigt att landstinget fortsätter utvecklingen mot en lärande organisation. Fortbildning vitaliserar organisationen och arbetstiden måste räcka till för att omsätta kunskaperna i verkligheten. Det är viktigt att personalgrupper inte klumpas ihop utifrån profession, den anställdes kompetens måste tillvaratas.

Vänsterpartiet anser att det är viktigt att en god dialog finns mellan de anställda och verksamheternas chefer. Ett gott ledarskap är berikande och för verksamheten framåt.

Specialistutbildning på betald arbetstid för sjuksköterskor ska fortsätta. Arbetsplatsförlagd specialistutbildning för sjuksköterskorna är en önskvärd och efterfrågad metod. Vi ser sjuksköterskornas ökade ansvar i vården, särskilt där andelen hyrläkare är hög. Generellt sett kan vården effektiviseras då större ansvar läggs på sjuksköterskorna. Denna utveckling bör även innebära en nivåhöjning för sjuksköterskornas löner och att de nya kunskaperna tas tillvara t.ex. genom specialistsjuksköterskemottagningar.

Utbildningsplatser för ST-läkare är ett bra sätt att rekrytera läkare. Möjlighet till egen forskning är också viktigt, både för att rekrytera och att behålla personal. Det är viktigt att dessa kunskaper tillvaratas och fortsatt premieras. Vi ser positivt på det initiativ som nu tas vid Tunafors VC.

Vänsterpartiet anser att projektet ”Nya möjligheter” där personal ges möjlighet till kompetensutveckling, få fler utmaningar, hitta andra karriärvägar och kanske förhindras fastna i arbetsuppgifter som de inte trivs med bör utvecklas för att kunna implementeras i ordinarie verksamhet.

Ingen ska på grund av rädsla att bli diskriminerad känna sig hindrad att söka en tjänst inom Landstinget Sörmland. Vi ska också ta vara på de möjligheter som samhället erbjuder för att kunna ge personer med funktionsnedsättning en anställning.

Vi tar personalpolitiken ett steg längre

Att Vänsterpartiet är för sex timmars arbetsdag är känt sedan länge. Vårt parti arbetar på riksnivå för att arbetstidslagen ändras så att sex timmars arbetsdag ska vara norm. Landstinget Sörmland har under en längre tid dragits med problem med stängda vårdplatser, personalbrist och höga sjukskrivningstal. Personalbristen är ett nationellt problem som inte kan lösas utan nya tankesätt t. ex. sex timmars arbetsdag.

På flera orter i landet genomförs nu lyckade projekt med sex timmars arbetsdag. Landstinget Sörmland behöver ligga i framkant och införa sex timmars arbetsdag. Vi ser positivt på hur man exempelvis på Ortopeden vid Mölndals lasarett infört detta.

Med sex timmars arbetsdag ser vi flera vinster för Landstinget Sörmlands vårdinstanser. Personalen har kortare arbetspass kan de träffa sina familjer och vänner mer, få mer tid till fritidsaktiviteter och därigenom må bättre. Landstinget kan nyttja lokaler och inventarier mer effektivt. Patienterna får träffa mer utvilad personal, får tillgång till vården på fler tider och kan få en mer jämlik vård.

Vänsterpartiet föreslår att Landstinget Sörmland genomför en utredning under 2016 för att undersöka i vilka verksamheter sex timmars arbetsdag skulle passa bäst. Utredningen ska sedan ligga till grund för införandet av sex timmars arbetsdag på ett antal enheter under mandatperioden.

Vi är väl medvetna om att en reform av detta slag kräver tillskott ekonomiskt och anser att landstingsskatten därmed bör höjas under mandatperioden för att tillgodose detta.

Process- och förnyelseperspektivet

Förutsättningar

Process- och förnyelseperspektivet beskriver hur förutsättningar skapas för en ständig utveckling och förbättring av verksamheten i syfte att stödja de strategiska målen i Medborgarperspektivet.

Strategiskt mål

Landstinget levererar effektiva och säkra tjänster genom tydliga processer, ständiga förbättringar och samverkan.

Framtidsutmaningar

Landstingets kvalitetsarbete ska i stor utsträckning initieras och drivas inifrån den egna verksamheten i syfte att tillvarata idéer och erfarenheter från personalen på ett systematiskt sätt. Samtliga verksamheter har ett grundläggande ansvar för detta och att realisera effekterna. Verksamhetsutveckling är en integrerad del i det dagliga arbetet för att öka produktiviteten och säkra en god ekonomisk hushållning.

Sörmland är det socioekonomiskt tyngsta länet i Sverige enligt gängse sätt att beräkna. Arbetet med framtidens hälso- och sjukvård och Sveriges friskaste län 2025 innebär att landstinget tagit ett stort ansvar för att möta framtida utmaningar utifrån befolkningens nuvarande hälsostatus. Sociala investeringsfonder är en bra metod för att möjliggöra det förebyggande arbetet.

Den nya patientlagen kräver informationsarbete och kommer att leda till ändrade besöksstrukturer. Arbetet kräver omvärldsanalys och samarbete över länsgränserna. Vi är för en välfärd fri från vinstuttag och eventuella överskott ska återinvesteras. Vi är motståndare till privata vinstintressen i välfärden, inte till valmöjligheter och alternativ. Innehållet i välfärden ska gå att påverka. Icke vinstdrivande aktörer ser vi som ett komplement.

Hälsoekonomiska beräkningar är viktiga för att prioriteringar ska kunna göras inom hälso- och sjukvården. Dessa beräkningar tar hänsyn till vad som ur ekonomisk synvinkel är rätt satsning utifrån allas lika värde. Beräkningarna visar på betydelsen av förebyggande arbete. En sammanhållen vårdprocess där patienten sätts i fokus är ett önskvärt förhållningssätt inom vården.

Det finns goda förutsättningar att förbättra vården med hjälp av olika slags e-tjänster som förbättrar tillgängligheten och bidrar till att öka patienternas delaktighet i vården. Det är avgörande att de IT-system som används är användarvänliga, robusta och driftssäkra. Tjänsterna måste utformas på ett sätt som garanterar att personlig information inte hamnar fel. IT-systemen måste integreras med övriga landsting för att göra mest nytta. Tjänsterna möjliggör också åtkomst till personlig hälsodokumentation som förbättrar patientens möjlighet att vara delaktig i sin egen vård.

Det personliga mötet i vården måste präglas av flexibilitet och lyhördhet inför patientens behov. Detta kan aldrig ersättas av tekniska lösningar, utan tekniken ska vara ett hjälpmedel för skapa bättre förutsättningar för mötet mellan vårdgivare och patient i en personcentrerad vård.

Ett län i utveckling

All vård inom landstinget ska vara evidensbaserad, det vill säga att vården ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Vi följer arbetet inom FOU med stort intresse. De akademiska vårdcentralerna som finns i länet ska vara kvar. Vi ser gärna initiativ där genusperspektiv och socialmedicinska perspektiv belyses.

Sveriges Kommuner och Landstings rapport ”Gör jämlikt – gör skillnad. Samling för social hållbarhet minskar skillnader i hälsa” om hälsans sociala bestämningsfaktorer ska vara utgångspunkt för utvecklingsarbetet i länet.

Den medicinska tekniken och behandlingsmetoderna utvecklas i ett raskt tempo. Från det att Statens beredning för medicinsk utvärdering går ut med rekommendationer om en behandling så tar det många år innan den genomförs i hela landet. Ett strukturerat arbete inom landstingets råd för kunskapsstyrning är en viktig faktor för att kunna möta framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvården. Arbetet ska bidra till att vården blir mera jämlik, samtidigt som resultaten blir bättre och säkerheten och kvaliteten för patienterna och brukarna höjs. Möjligheten till egen forskning är en viktig faktor vid rekryteringsarbete inom landstinget.

Säkerheten framför allt

Kommunikationsöverföring är ett stort riskområde i vården. Rutiner ska finnas för att förhindra kommunikationsproblem och språkförbistringar. Det är viktigt att engagera patienten i besluten kring sin behandling. Vi ser stora vinster i att tillräckligt med tid ges till anamnes, eventuell samtal vid behandling samt tydlig kommunikation vid utskrivning kring eventuell fortsatt behandling, medicinering, egenbehandling med mera.

Patientsäkerhet handlar även mycket om förebyggande arbete för dem som finns inom våra vårdinrättningar. Detta kan handla om rutiner kring städning, lyhördhet gällande patienternas psykiska mående och suicidprevention.

Miljöperspektivet

Förutsättningar

Miljöperspektivet beskriver hur landstingets verksamheter, i sitt dagliga samt långsiktiga arbete, ska utformas för att skona miljön från negativ påverkan. Landstinget Sörmland ska fortsätta arbetet med att bli miljöledande landsting och aktivt medverka till att de regionala miljömålen uppnås. Miljöarbetet ska utvecklas inom landstingets samtliga verksamhetsområden.

Strategiska mål

Landstinget bedriver ett miljöarbete fokuserat på att minimera miljöbelastning och förebygga föroreningar genom att arbeta med prioriterade miljöaspekter.

Rättvisa och solidaritet

Vänsterpartiet anser att rätten till en god miljö handlar om rättvisa och solidaritet – frågor som Vänsterpartiet alltid kämpat för. Resurser måste fördelas inom ramarna för ett rättvist miljöutrymme.

Sörmland är ett vackert landskap och vi vill att alla som bor här och de som besöker Sörmland ska ha möjlighet att njuta av och ha tillgång till natur, sjöar och hav både idag och imorgon.

Nynäs slott med omgivningar och naturreservatet Stendörren är en viktig resurs både som rekreation för alla sörmlänningar och för turism. Ökad tillgänglighet och kulturaktiviteter har medfört att antalet besökare ökar.

Arbetet med en ny vision för Öknaskolan och Nynäs pågår. Den tänkta utvidgningen av antalet betesdjur på Nynäs och leverans av ekologiskt kött till landstingets verksamheter behöver ses över för att hålla nere djurhållningens negativa påverkan på klimatet.

Vi vill se en snabb utveckling av vindkraft vid Ökna både som produktion av el och som en del i utbildningen kring mindre vindkraftverk. Energi från solceller bör också produceras och även detta ska ingå i utbildningen.

Guld

Under 2012 antogs ett miljöprogram med indikatorer och åtaganden visar vilken väg landstinget ska gå för att nå miljömålen. Programmet är framtidssyftande och lyfter det miljöansvar som det innebär att vara ett miljöcertifierat landsting. Landstingets intention att öka miljöansvaret genom att uppnå ”nivå guld” ser vi positivt på.

Inom landstinget finns det många möjligheter att minska energianvändningen, till exempel genom investeringar. Det är viktigt både för ekonomi och miljö. Medvetet arbete med all upphandling är också en angelägen del i miljöarbetet.

Landstinget måste beakta miljöaspekterna vid planering av all verksamhet. Genom att oftare använda videokonferenser kan personalens och politikernas resande minskas. De tekniska systemen för detta måste kunna kommunicera med andra landsting och ha kapacitet för framtida utveckling.

Läkemedelsrester i avloppsvattnet är ett stort samhällsproblem. Vi vill ta initiativ till ett samverkansprojekt med kommunerna om att förstärka reningsprocessen i de kommunala reningsverken. Forskning inom området pågår och landstinget bör ta fram förslag till åtgärder.

Vänsterpartiet anser att användandet av klimatstörande gaser i vården bör ske sparsamt och med kontrollerat omhändertagande av restprodukter.

Förändringar i våra rörelsemönster

För att värna om vår miljö krävs att samtliga som bor i länet och som tar sig till och från Landstingets verksamhet tar ansvar och tänker klimatsmart, detta gäller patienter, personal, entreprenörer, leverantörer, kulturbesökare och inte minst politiker.

Vänsterpartiet har ett flertal förslag på hur vi kan minska den klimatpåverkan som Landstingets verksamhet direkt eller indirekt står för. Att uppmuntra dem som kan ta sig till och från verksamheterna gående, med cykel eller med kollektivtrafik är ett förslag.

Vänsterpartiet anser att landstinget har en reell möjlighet att påverka personalen till att öka sitt intresse för att resa kollektivt. Vi föreslår att de i personalstyrkan som vill prova att resa med kollektivtrafiken i Sörmland förses med ett månadskort utan kostnad under 2016. Vi föreslår även att projektet utvärderas efter projekttidens slut.

Samtliga fordon i kollektivtrafiken ska drivas med minsta möjliga miljö- och klimatpåverkan och de bränslen som används ska vara miljö- och etikklassificerade. En intensifierad satsning på biodrivmedel ska göras i samarbete med länets kommuner.

Ny teknik och nya drivmedel kräver omfattande investeringar i infrastruktur och det är viktigt att denna utbyggnad sker samordnat och planerat. Därför ska miljöfordon ägas av landstinget, inte av enskilda trafikoperatörer.

Sjukresor och sjuktransporter är en del av vården och behöver förbättras för att Sörmlands sjukhus ska kunna fungera som en helhet. Med fyra sjukhus i länet är planering av sjukresor och andra transporter av stor betydelse. I vårt budgetförslag har

vi en satsning på avgiftsfria sjukresor med kollektivtrafik. En utveckling av kommunikationerna i nord-sydlig riktning för att möjliggöra bättre resande för såväl patienter, anhöriga som landstingets personal är viktig. Detta är ett led i en sammanhållen sjukvård. Multisjuka äldre behöver i högre utsträckning beviljas sjukresor. I detta ser vi flera vinster både för patienter men också för miljön då transporter till och från våra olika instanser är landstingets största miljöbov.

En regional tåg- och busstrafik med täta turer för arbetspendling är grundläggande. Projektet Ostlänken kommer att ge betydande miljövinster. Ökad användning av TGOJ-banan skulle kunna vara en viktig faktor för att stärka länets utveckling.

Alla kan inte göra allt men alla kan göra något...

Vänsterpartiet har tidigare motionerat kring att Landstinget bör se över hur de proteinkällor som serveras i verksamheter och i restauranger påverkar klimatet. Det är inte bara vi som menar att vi människor överkonsumerar de typer av proteinkällor som vid produktion påverkar vår miljö negativt.

Vi anser därför att Landstinget Sörmland bör följa trenden med köttfri måndag. Med det nya flexisystem som håller på att införas anses inte en hel köttfri dag kunna vara möjlig. Vi anser dock att en övervägande del av de valbara maträtterna bör vara miljösäkrade. Vi ser många vinster i detta då Landstinget går före miljömässigt, inspirerar till en varierad nyttig kost samt att vi minskar kostnaderna då vegetabilier ofta är billigare än kött.

Ekonomiperspektivet

Förutsättningar

Ekonomiperspektivet beskriver hur landstinget på ett kostnadseffektivt sätt ska hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger handlingsfrihet och inte belastar kommande generationer i syfte att stödja de strategiska målen i Medborgarperspektivet.

Strategiskt mål

Landstinget har en stark ekonomi i balans.

En hållbar ekonomi

Landstingets verksamheter ska i första hand finansieras gemensamt genom skatten. Vår grundinställning är att verksamhet inte ska upphandlas utan drivas i egen regi, inte minst för att undvika resursslöseri. Inga nya utförsäljningar av landstingets verksamheter ska ske. Alla sjukhus ska drivas i offentlig regi.

Sörmland uppvisar ett sämre hälsoläge än landet i övrigt. Detta medför att satsningar på förebyggande hälso- och sjukvård är extra viktiga. Landstinget Sörmlands svaga ekonomiska läge, växande klyftor och skriande behov i välfärden kräver reformer. Och reformer kostar. Detta sker samtidigt som den ledande fyrpartikoalitionen för en konservativ skattepolitik. Vi anser att utan skattehöjningar blir större reformer omöjliga. Vänsterpartiet blundar inte, till skillnad från fyrpartikoalitionen, för att en skattehöjning kommer att krävas inom mandatperioden.

En sjukvård som är i ständig medicinsk och teknisk utveckling, samtidigt som efterfrågan på sjukvård ökar, kommer att innebära kostnadsökningar för landstinget. Vi ser behovet av ökade intäkter och Vänsterpartiet anser att reformer och en framtida höjd landstingsskatt är den väg vi behöver gå. Om effektiviseringar kan resultera i minskade kostnader och möjlighet att använda tid och pengar inom andra viktiga områden kan detta ses som en reell vinst i välfärden.

Vi kan kalla det för en utmärkt vinst inom välfärden om den kostnadseffektivisering som sker ger ett överskott som ger oss möjligheter till att kunna använda tid och pengar på andra viktiga områden.

Arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård omfattar investeringar på landstingets

sjukhus. Även inom landstingets vårdcentraler finns renoveringsbehov. Investeringarna är nödvändiga för att åstadkomma bättre arbets- och vårdmiljö. Samtidigt kommer investeringarna att innebära förhöjda driftskostnader.

För att prioritera det förebyggande arbetet inom hälso- och sjukvården är en fortsatt satsning på investeringsfonder en bra metod.

För att kunna utveckla landstinget Sörmland i takt med vår omvärld, för en bra arbetsmiljö och för att kunna ge en trygg och säker vård ser vi att flera reformer behövs. En av de reformer vi förespråkar är sex timmars arbetsdag. En reform som kostar men som å andra sidan ger mervärden som är behövliga. Den som ser sig omkring i våra kringliggande län ser att Sörmlands skattenivå är låg. Ser vi till det totala skatteläget för invånarna i Sörmland är även detta jämförelsevis lågt. Att inte höja skatten under mandatperioden är oansvarigt med tanke på de reformer som behöver genomföras.

Vänsterpartiet gör skillnad

Bakgrund

Vid fjolårets budgetförhandling med fyrpartikoalitionen fick Vänsterpartiet igenom flera förslag. Vi ser positivt på att ha bidragit till kompetenshöjning inom psykisk ohälsa på vårdcentralerna och att det arbetas med flera av de andra punkterna vi hade med i vår överenskommelse. Vi har förståelse för att en del åtgärder kan ta tid att genomföra och ännu inte har realiserats.

Vid årets budgetförhandling såg det ekonomiska läget inte så bra ut för Landstinget Sörmland. Vänsterpartiets målsättning är att alltid ha ekonomisk bärighet på våra förslag och de förslag vi presenterar rymmer inom givna ekonomiska ramar.

Överenskommelser inför budget 2016-2018

Vänsterpartiet och fyrpartikoalitionen delar synen på att arbetet med psykisk ohälsa bland barn och unga behöver utvecklas. Det ökade arbetet med psykisk ohälsa hos unga vuxna på vårdcentralerna samt en satsning på första linjens barn- och ungdomspsykiatri kommer att rymmas i budget vilket är ett resultat av denna gemensamma ståndpunkt.

I årets budgetöverenskommelse har Vänsterpartiet fått gehör för:

- Att mammografi ska vara avgiftsfri för patienten, men att vid uteblivet bokat besök ska en avgift på 100 kronor tas ut.
- Att begreppet queer ska arbetas in i landstingets arbete med mänskliga rättigheter. Queer är ett vedertaget begrepp och Vänsterpartiet anser det vara en självklarhet att HBT-arbetet i länet utvidgas till att även inkludera queerpersoner. Queer ska skrivas in i de dokument som berörs och det mänskliga rättighetsarbetet kommer att inkludera queer.
- Att besökstaket inom primärvården ska höjas. Det är inte rimligt att vårdcentralernas besöksersättning inte harmoniserar med antalet besök.

Vänsterpartiet vill mer

Vi för en politik som gör skillnad, vi står upp för en socialistisk och grön politik i Landstinget Sörmland. Vi ser ytterligare reformutrymmen inom den föreslagna budgetramen för 2016 men ser samtidigt ett framtida behov av en skattehöjning under mandatperioden för att kunna möta de reformer som krävs för att utveckla Landstinget Sörmland.

Vänsterpartiet vill under 2016 särskilt prioritera en utredning kring sex timmars arbetsdag och var i Landstingets verksamhet ett genomförande skulle vara lämpligt. Utvärderingen ska ligga till grund för ett införande 2017 och en beräkning av kostnader för detta i ett framtida skattehöjningsförslag. Vi ser denna arbetstidsförkortning som en mycket viktig åtgärd för att kunna rekrytera och behålla personal.

Den klimatpåverkan som produktion och frakt av det kött vi idag äter i världen måste minska drastiskt. Vänsterpartiet moraliserar inte över vad enskilda individer lägger på sin tallrik men tillsammans kan vi påverka konsumtionen. Arbetet med detta är på god väg men vi anser att vi måste ta ett än större klimatansvar.

Vi anser att besökstid och antalet besök hos landstingsanknuta naprapater och kiropraktorer bör ses över och ökas. Vi anser att denna justering kan göras innan utvärderingen av verksamheten är klar. Detta eftersom projektet inte har fungerat i nuvarande form och behoven är stora. Belastningen på slutenvården bör därigenom kunna minska.

Då resor och transport är en av Landstinget Sörmlands största miljöbovar tycker vi att personal och patienter bör uppmuntras att åka kollektivt, enligt de förslag vi lagt fram.

Barns journaler är idag inte digitaliserade. Detta anser vi vara ett hot mot patientsäkerheten och ett arbete med att digitalisera dessa bör startas snarast.

Ungdomsmottagningarna behöver förstärkning av personalresurser från landstinget. I handlingsplanen för sexualitet och hälsa 2012-2015 påtalas att fyra barnmorskor och två kuratorer ytterligare behövs i länet för att kunna ta emot unga kvinnor upp till 23 år, samma ålder som för unga män idag. Ekonomiska resurser krävs för att tillgodose detta behov.

Vänsterpartiet anser att ett beroendecentrum för unga bör starta i södra delen av länet.

Vänsterpartiet anser att akutsjukvården behöver utvecklas och stärkas varpå vi gör en extra satsning på detta område. Vi anser även att högkostnadskort eller annat system bör införas gällande ambulansavgifter. Sjuka ska inte straffas för att de inte kan ta sig själva till vården. Idag finns inget tak för den enskilde patienten med behov av ambulanstransport.

Familjecentralerna fyller en viktig uppgift och vi ser det som självklart att det finns minst en i varje kommun samt flera i de större kommunerna.

Vänsterpartiet anser det vara viktigt att hindra smittspridning och att personalen mår bra när de är på arbetet. Vi anser därför att karensdagen för personal på akuten bör provas.

Vänsterpartiets målsättning med fri tandvård till och med 25 år bör införas successivt.

Det extra statliga tillskottet på 28 miljoner som Landstinget Sörmland kommer att tilldelas under 2016 anser vi ska användas till en satsning på utökat trauma stöd. Detta då flyktingströmmen till Sverige i världen är exceptionell och akut. Stödet ska gå till vård av nykomna samt till personalinsatser, exempelvis samtalsstöd och handledning.

Vänsterpartiets nya förslag

Kostnader 2016

Utredning om sex timmars arbetsdag	0,5 Mnkr
Ökad tillgänglighet till Naprapat/Kiropraktor	1 Mnkr
Ett månadskort för personalen inom kollektivtrafik	1,5 Mnkr
Fria sjukresor med kollektivtrafik	3 Mnkr
Digitaliserade journaler för barn	5 Mnkr
Ökad bemanning på ungdomsmottagningar	3 Mnkr
Stärkt beroendevård och öppenvård inom psykiatri	3 Mnkr
Förstärkt akutsjukvård, ambulanshögnadskort	4 Mnkr
Fler familjecentraler	2 Mnkr
Ersätta karensdag för personal på akuten	4 Mnkr
Tandvården	0 Mnkr
Traumastöd	28 Mnkr

Totalt: 55 Mnkr

Resultaträkning

Mnkr	Bokslut 2014	Prognos 2015	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Verksamhetens intäkter	1131,5	1154,6	1 123,0	1 119,0	1 124,0
Verksamhetens kostnader	-8092,3	-8551,4	-8 727,2	-8 932,5	-9 175,8
Avskrivningar	-207,3	-223	-220,0	-230,0	-250,0
Jämförelsestörande poster	51,6	42			
Verksamhetens nettokostnad	-7116,5	-7 577,8	-7 824,2	-8 043,5	-8 301,8
Skatteintäkter	5472,3	5737,2	6 007,4	6 268,3	6 541,1
Inkomst- och kostnadsutjämning	1169,9	1199,6	1 282,9	1 317,0	1 372,5
Generella statsbidrag	647,3	685,7	670,7	670,7	670,7
Värdeökning pensionsskuld*		-36,6	-28,5	-73,2	-115,2
Finansiella intäkter	109,1	51,9	46,5	46,5	46,5
Finansiella kostnader	-37,9	-3,9	-20,8	-40,8	-58,8
Specialdest. Statsbidrag		23,9			
Årets resultat	244,2	80,0	134,0	145,0	155,0
Årets resultat exkl RSK			159,0	165,0	170,0
Resultat % av skatter och statsbidrag			2,0%	2,0%	2,0%

Förändringstabell

Hälso- och sjukvård (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	5 331 249	5 661 349	5 841 755
Generell uppräknig	126 256	127 706	161 577
Fastighetsplan		23 000	22 000
Utökad ram länssjukvården	-1 000		
Schemaläggning 2/5 helger	15 000		
Mobila team	10 000	10 000	
Strategiska personalsatsningar	10 000	20 000	
Hälso- och sjukvård, statsbidrag (IB 28 mnkr)		14 000	
Hälso- och sjukvård, kostnad	28 000	-14 000	
Rättspsykiatrisk vård	7 300		
SYS team Cross	-2 000		
Biobank o Tobiasregistret	60		
Internetbaserade psykiatriska utredningar	-2 100		
Samverkansnämnden	365		
Länsgemensam fotvård flyttas från Hälsoval till paramedicin	1 500		
Flytt av beredskapsjour från HoS till Hälsoval	-1 000		
Nationellt ambulansflyg	450		
Kontaktsjuksköterskor (LS §30/15)	3 500		
Statsbidrag för asylsökande	-25 000		
Asylsökandes hälso- och sjukvård	20 000		
Strategiska hälso- och sjukvårdsstaben, flytt	3 000		
Neuropsykiatri	3 000	3 000	
Avgiftsfri mammografi	3 000		
Utredning om sex timmars arbetsdag	500	-500	
Ökad tillgänglighet naprapat/kiropraktor	1 000		
Digitaliserade journaler för barn	5 000	-3 000	
Ökad bemanning ungdomsmottagningar	3 000		
Stärkt beroendevård och öppenvård inom psykiatri	3 000		
Förstärkt akutsjukvård, ambulanshögkostnadskort	2 000	1 000	
Habilitering, flytt	130 369		
1:a linjen barn	7 900	-800	
Hepatit C kostnadstäckning	-23 000		
Årets budgetram	5 661 349	5 841 755	6 025 332

Hälsoval (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	890 191	934 106	977 524
Generell uppräknig	21 365	22 419	28 348
Stärkt psykologkompetens inom primärvården	6 000	6 000	
Fler primärvårdsläkare (max 1500 pat./läk.)	15 000	15 000	
Skydd mot TBE för barn (LF 84/15)	450		
Systemutveckling, listning och privata vårdgivare	-400		
Länsgemensam fotvård flyttas från Hälsoval till LSN	-1 500		
Flytt av beredskapsjour från HoS till Hälsoval	1 000		
Fler familjecentraler	2 000		
Årets budgetram	934 106	977 524	1 005 872

Tandvård (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	179 222	181 523	185 880
Generell uppräknig	4 301	4 357	5 391
Reducering av ram	-2 000		
Årets budgetram	181 523	185 880	191 271

Regional verksamhet (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	351 097	375 046	382 636
Generell uppräknig	8 249	8 740	10 815
Citybanan	1 000		
Kreativ näring (medarr Mälartinget)	-150		
Ett månadskort kollektivtrafik för personalen	1 500	-1 500	
Fria sjukresor med kollektivtrafik	3 000		
Medfinansiering EFS-projekt	350	350	300
Utökad tågtrafik	10 000		
Årets budgetram	375 046	382 636	393 751

Landstingsgemensamt (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	244 495	255 117	242 769
Pensioner	3 369	9 362	12 575
Interna räntor, nivåjustering	-3 230		
Oförutsedda kostnader	8 593	-21 878	7 140
LÖF, premie	1 702		
Finansiella omkostnader	25		
Förbundsavgift SKL	163	168	-205
Årets budgetram	255 117	242 769	262 279

Landstingsdirektörens staber (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	143 100	151 101	152 015
Generell uppräknig	3 434	3 626	4 408
Ekonomisystem		-1 000	
PU, heltidssatsning	6 000		
Effektivisering	-1 433	-1 712	-1 726
Årets budgetram	151 101	152 015	154 697

Verksamhets- och ledningsservice (tkr) (inkl politisk ledning)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	143 243	137 854	125 200
Generell uppräknig	3 438	3 308	3 631
E-handelssystem	-2 800		-827
Måltidsvärdar	5 000	5 000	
Effektivisering	-11 027	-20 962	
Årets budgetram	137 854	125 200	128 004

Kultur & utbildning (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	94 067	100 325	107 732
Generell uppräkning	2 258	2 408	3 124
Hyreskostnad läns museet	4 000	5 000	6 000
Årets budgetram	100 325	107 732	116 856

Patientnämnden (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	2 510	2 570	2 632
Generell uppräkning	60	62	76
Årets budgetram	2 570	2 632	2 708

Revisionen (tkr)	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Föregående års budget	4 616	4 727	4 840
Generell uppräkning	111	113	140
Årets budgetram	4 727	4 840	4 980

